

Przemysł cementowy odgrywa bardzo ważną rolę w gospodarce regionów, Polski i Unii Europejskiej. Cement, jest podstawowym materiałem budowlanym, bez którego nie można zbudować potrzebnej infrastruktury drogowej, kolejowej, nie można zaspokoić potrzeb mieszkaniowych polskiego społeczeństwa. Rozwój budownictwa opartego o technologie cementowe jest szansą na szybkie wyrównanie różnic pomiędzy Europą Zachodnią a Polską.

Stowarzyszenie Producentów Cementu prezentuje istotne uwarunkowania prawne, ekonomiczne i środowiskowe, które są kluczowe dla funkcjonowania przemysłu cementowego w Polsce i Europie.

Istotna rola sektora cementowego w gospodarce Unii Europejskiej

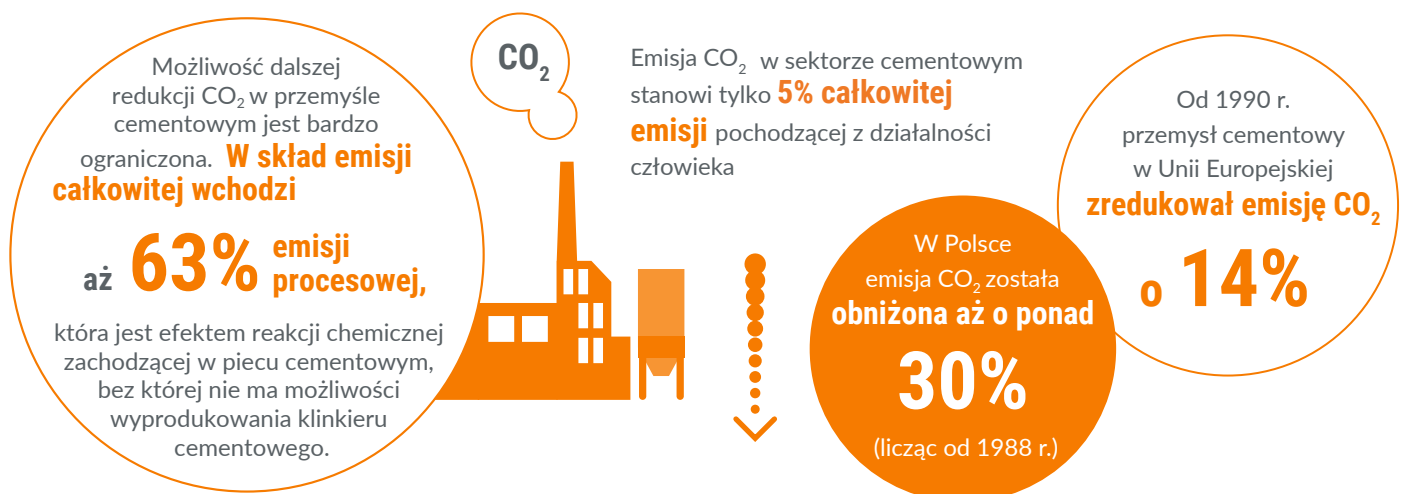
Przemysł cementowy w Polsce

Przemysł cementowy w Europie

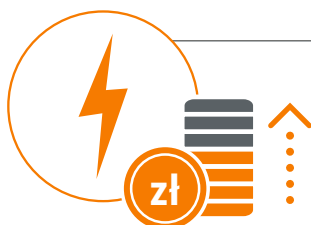
Przemysł cementowy w Europejskim Systemie Handlu Emisjami

Polityka klimatyczna jest jedną z tych dziedzin, w których przemysł cementowy potrzebuje długofalowej stabilności legislacyjnej, co umożliwi utrzymanie konkurencyjności względem producentów spoza UE, którzy nie są obciążeni kosztami emisji CO₂

Kluczowy jest IV okres Europejskiego Systemu Handlu Emisjami (EU ETS). Poza umieszczeniem sektora cementowego na liście tzw. Carbon Leakage, niezbędne jest zapewnienie umieszczenia go na liście uprawnionych do otrzymywania rekompensat za wzrost kosztów pośrednich wynikających ze wzrostu kosztów energii elektrycznej.

Koszt energii elektrycznej kluczowy dla konkurencyjności

W ciągu ostatnich 2 lat koszt energii elektrycznej na krajowym rynku hurtowym **wzrósł o ponad 40%**

Cena energii osiągnęła rekord, przekraczając **300 zł/MWh**

Energia elektryczna stanowi do **30-35% kosztu produkcji cementu**

Sektor cementowy obecnie **nie może ubiegać się o rekompensaty** z tytułu rosnących kosztów energii elektrycznej, spowodowanej przez ceny uprawnień do emisji CO₂ w systemie EU ETS

Sektor cementowy w gospodarce o obiegu zamkniętym

Przemysł cementowy odgrywa kluczową rolę w realizacji celów gospodarki o obiegu zamkniętym, wykorzystując w procesie produkcyjnym odpady z innych branż czy paliwa alternatywne, co pozwala ograniczyć konieczność wykorzystywania **surowców naturalnych** i paliw kopalnych.

Przemysł cementowy w Europie zastępuje **ok. 50% energii energią z paliw alternatywnych**, natomiast w Polsce jest to **ponad 70%**

W instalacji pieca cementowego są warunki do tego, aby osiągnąć **udział paliw alternatywnych nawet na poziomie 90-95%**

Przemysł cementowy w Polsce wykorzystuje **ok. 5 mln ton surowców wtórnych**, takich jak popiół lotny, żużel wielkopiecowy, które są odpadem w procesach produkcyjnych innych branż.

Przemysł cementowy w polityce klimatycznej Unii Europejskiej

W porównaniu do innych materiałów budowlanych, beton jest tworzywem o **bardzo niskiej emisyjności**. W całym cyklu życia beton pozwala na zmniejszenie globalnej emisji CO₂ dzięki swoim unikatowym właściwościom:

Masa termiczna umożliwia **znaczące obniżenie zapotrzebowania na energię do ogrzewania czy schładzania pomieszczeń**

Beton ma zdolność **pochłaniania CO₂ z atmosfery**

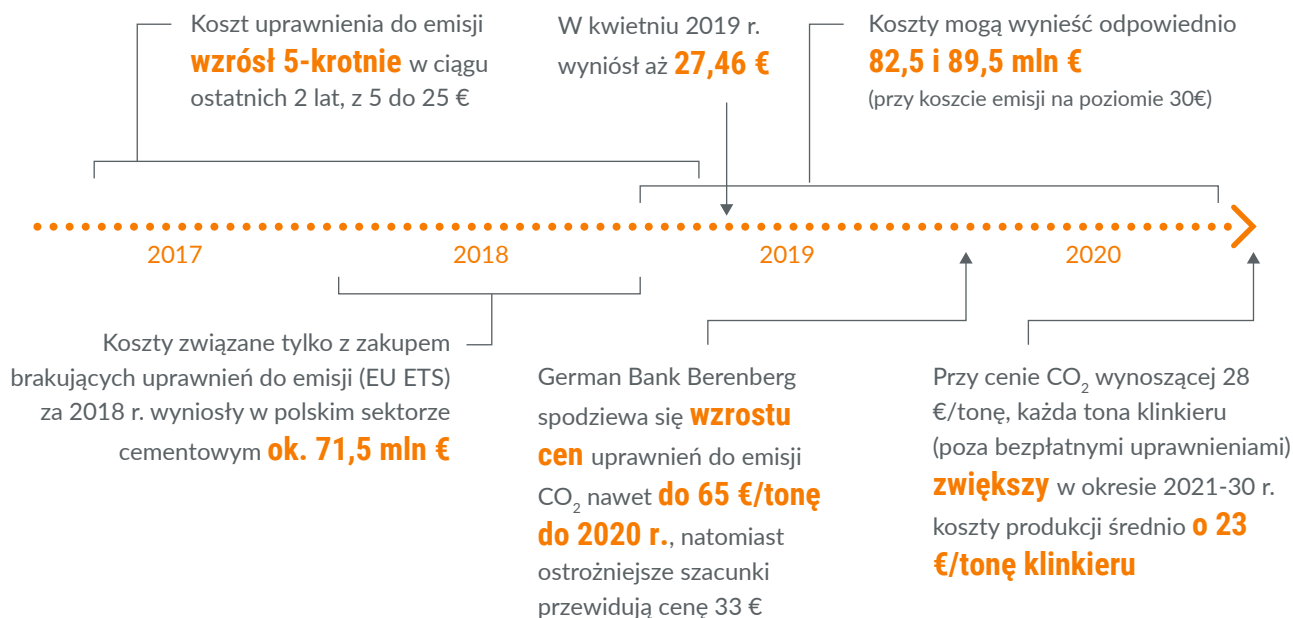

Można go w **100% poddać recyklingowi**

Z tego względu cement oraz beton wnoszą istotny wkład **w ograniczenie skutków zmian klimatu**

Dodatkowym zagrożeniem dla sektora cementowego jest wprowadzenie rynku mocy i zastosowanie tzw. opłaty mocowej. To kolejne obciążenie odbiorców energii, które spowoduje ogromną utratę konkurencyjności, a polski sektor cementowy, ze względu na położenie geograficzno-gospodarcze, jest narażony na import cementu i klinkieru znacznie bardziej, niż inne kraje UE.

EU ETS fundamentalny dla branży cementowej

Ryzyko przeniesienia produkcji i wzrostu śladu węglowego

Do 2025 r. **około 30%** potencjału wytwórczego klinkieru w UE może zostać zlikwidowane ze względu na utratę konkurencyjności

Zagrożona jest produkcja **ok. 27 mln ton klinkieru w UE** od 2021 r., a od 2030 r. nawet 40 mln

Przy cenie 28€/tonę CO₂, **produkcja klinkieru i cementu w Europie nie będzie konkurencyjna** wobec importu spoza UE, szczególnie w rejonach:

- ✗ **100%** obszaru: Hiszpanii, Włoch, Grecji i Portugalii
- ✗ **do 70%** obszaru: Polski i UK
- ✗ **20% do 50%** obszaru: Francji i Niemiec

W przypadku przesunięcia produkcji klinkieru poza UE, od 2021 r. spodziewany jest 15% wzrost śladu węglowego cementu na tonę importowanego do UE cementu.

Co jest kluczowe dla sektora cementowego?

Sektor cementowy w Europie jest zaangażowany w długoterminowe programy z zakresu odpowiedzialności społecznej, ekonomicznej i środowiskowej, ale do realizacji tych celów niezbędna jest przewidywalność warunków prawnych, która pozwoli na realistyczne planowanie inwestycji w Europie. Postulaty, których realizacja jest kluczowa dla dalszego funkcjonowania branży cementowej.

Dostęp do konkurencyjnej energii

- Wpisanie przez KE przemysłu cementowego na listę działalności produkcyjnych uprawnionych do otrzymywania rekompensat za wzrost kosztów pośrednich wynikających z funkcjonowania systemu EU ETS – Komunikat KE „Wytoczne w sprawie niektórych środków pomocy państwa w kontekście systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych po 2012 r.” (Dz. Urz. UE C 158, 5.6.2012, str. 4–22);
Link: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A52012XC0605%2801%29>
- Wprowadzenie rekompensat za wzrost kosztów cen energii elektrycznej – EU ETS 2021 – 2030 dla branży cementowej do ustawy o rekompensatach w Polsce
- Wdrożenie Rynku Mocy jako narzędzia polityki UE zapewniającego bezpieczeństwo energetyczne na zasadach zrównoważonej odpowiedzialności

Zapewnienie konkurencyjnych warunków na rynku

- Polityka klimatyczna (ETS): zapewnienie ochrony przed wyprowadzaniem produkcji z UE, wyznaczenie racjonalnych benchmarków i wspieranie redukcji emisji CO₂ z uwzględnieniem zachowania konkurencyjności przemysłu cementowego względem krajów spoza UE
- Perspektywa krótkoterminowa (EU ETS)
  - Utrzymanie racjonalnej, możliwie najwyższej wartości benchmarku dla klinkieru EU ETS 2021-2030
- Perspektywa długoterminowa (POST ETS)
  - Wprowadzenie tzw. „carbon tax”, nałożonego na konsumpcję towaru, co stanowi najlepsze rozwiązanie regulacyjne - pozwalające na zachowanie przemysłu cementowego w UE
  - Wsparcie przejścia od EU ETS do „carbon tax”

Wykorzystanie odpadów w gospodarce o obiegu zamkniętym

- Konieczne jest wdrożenie zakazu składowania odpadów, które mogą być poddane recyklingowi lub odzyskowi
- Wsparcie w zakresie edukacji o roli odpadów w GOZ w celu uzyskania poparcia społecznego
- Usprawnienie systemów sortowania i segregacji odpadów
- Promowanie współpracy pomiędzy sektorami w celu optymalizacji wykorzystania odpadów jako surowców oraz współpraca z przemysłem w celu promocji recyklingu odpadów budowlanych i rozbiórkowych na szczeblu krajowym
- Wprowadzanie programów badawczo-rozwojowych, które pozwolą rozwinąć technologie wykorzystywania odpadów

Rozwój produktów niskoemisyjnych

- Wprowadzenie do zamówień publicznych procedur, które uwzględniają emisyjność w całym cyklu życia produktu
- Wdrożenie rzetelnych i przejrzystych metod określania cyklu życia, opartych na trwałości, elastyczności zastosowania i efektywności energetycznej
- Inwestowanie w badania i rozwój nowych technologii, które pozwolą na wdrażanie nowych rozwiązań w zakresie betonów
- Wprowadzenie globalnej metodologii do obliczania emisji z betonu z uwzględnieniem pochłaniania (rekarbonatyzacji), w momencie jej przyjęcia przez IPCC